

คำแนะนำเรื่องการตรวจ rapid antibody test ในการวินิจฉัยโรค COVID-19

วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2563

โดย สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย

และ สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย

1. จากข้อมูลปัจจุบัน การตรวจด้วยวิธี NAAT เช่น rRT-PCR จากสารคัดหลั่งทางเดินหายใจ เป็นวิธีมาตรฐานที่มีความไวและความจำเพาะมากที่สุดในการวินิจฉัยโรคในผู้ที่กำลังมีอาการที่สงสัยว่าอาจเป็นโรค COVID-19
2. ไม่แนะนำให้ประชาชนทั่วไป ชี้อชุดตรวจ rapid antibody test มาตรวจด้วยตนเอง เนื่องจากแปลผลการตรวจได้ยาก จึงควรใช้ภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น
3. ไม่แนะนำให้บุคลากรทางการแพทย์ นำชุดตรวจ rapid antibody test มาใช้ในเวชปฏิบัติทั่วไป เพื่อการวินิจฉัยโรค ในผู้ป่วยที่สงสัย COVID-19 ยกเว้นเพื่อการทำวิจัย หรือการศึกษาทางระบาดวิทยา
4. การตรวจ rapid antibody test อาจมีประโยชน์ช่วยในการวินิจฉัยโรค ในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงและอาการทางคลินิกเข้าได้กับ COVID-19 แต่ผลการตรวจ NAAT ให้ผลลบ ซึ่งอาจจะพบได้ในระยะท้ายของโรคที่ผู้ป่วยเริ่มมีภาวะแทรกซ้อน
5. การแปลผลการตรวจ rapid antibody test นั้นต้องอาศัยข้อมูลทางคลินิกเพิ่มเติม เนื่องจากมีข้อจำกัดและข้อควรระวังหลายประการดังต่อไปนี้
 - 5.1 False positive test อาจเกิดจาก
 - การติดเชื้อ coronavirus ที่ไม่ใช่ SARS-CoV-2
 - ผู้ป่วยเคยมีการติดเชื้อ SARS-CoV-2 ในอดีตและหายจากโรคแล้ว
 - 5.2 False negative test อาจเกิดจาก
 - การติดเชื้อในระยะเฉียบพลัน เนื่องจาก rapid antibody test มีความไวต่ำในระยะแรกของโรค โดยจะให้ผลเป็นบวกหลังจากผู้ป่วยมีอาการแล้ว 7-14 วัน
 - ผู้ป่วยมีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ เช่นการได้รับยากดภูมิคุ้มกัน
6. ในกรณีที่ผู้ป่วยหรือบุคลากรทางการแพทย์ ได้รับการตรวจด้วยวิธี rapid antibody test มาก่อน ไม่ว่าผลการตรวจ rapid antibody test จะให้ผลเป็นบวกหรือลบก็ตาม ให้แพทย์พิจารณาปฏิบัติดังนี้
 - 6.1 พิจารณาส่งตรวจ NAAT เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค โดยประเมินความจำเป็นในการส่งตรวจจากความเสี่ยงและอาการทางคลินิกเป็นหลัก
 - 6.2 หากพิจารณาส่งตรวจ NAAT ควรแนะนำให้ผู้ป่วยแยกตัวระหว่างรอผลการตรวจ
 - 6.3 หากผล NAAT ให้ผลบวก ให้ปฏิบัติตามดูแลรักษาตาม CPG ของกระทรวงสาธารณสุข
 - 6.4 หากผล NAAT ให้ผลลบ แนะนำให้ปฏิบัติตัวดังต่อไปนี้

ผู้ป่วยทั่วไป	แนะนำให้แยกตัวอย่างน้อย 14 วัน และติดตามดูอาการอย่างใกล้ชิด พิจารณาส่งตรวจ NAAT ซ้ำหากมีอาการมากขึ้น
บุคลากรทางการแพทย์	<u>หากมีอาการ</u> แนะนำให้งดปฏิบัติงานจนกว่าจะหายจากอาการ ดังกล่าว และอาจพิจารณาส่งตรวจ NAAT ซ้ำ หากอาการแย่ลง <u>หากไม่มีอาการ</u> สามารถกลับมาทำงานได้ตามปกติ ติดตามดูอาการ อย่างใกล้ชิด และอาจพิจารณาส่งตรวจ NAAT ซ้ำเมื่อเริ่มมีอาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์กำธร มาลาธรรม
นายกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย
วาระปี พ.ศ. 2563-2564

รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) นายแพทย์ทวี โชติพิทยสุนนท์
นายกสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย
วาระปี พ.ศ. 2561-2564

1. Cheng MP, Papenburg J, Desjardins M, et al. Diagnostic Testing for Severe Acute Respiratory Syndrome-related Coronavirus-2: a narrative review J Infect 2020 Apr 10. doi: 10.1016/j.jinf.2020.03.051.
2. Pan Y, Yang G, Fan J, et al. Serological immunochromatographic approach in diagnosis with SARS-CoV-2 infected COVID-19 patients. J Infect 2020 Apr 10. doi: 10.1016/j.inf.2020.03.051.
3. Zhang W, Du RH, Li B, et al. Molecular and serological investigation of 2019-nCoV infected patients: implication of multiple shedding routes. Emerg Microbes Infect. 2020;9(1):386–389.
4. Zhao J, Yuan Q, Wang H, et al. Antibody responses to SARS-CoV-2 in patients of novel coronavirus disease 2019. Clin Infect Dis 2020 Mar 28. doi: 10.1093/cid/ciaa344.
5. Liu Y, Liu Y, Diao B, et al. Diagnostic indexes of a rapid IgG/IgM combined antibody test for SARS-CoV-2. medrxiv [Internet] 2020; Available from: <https://doi.org/10.1101/2020.03.26.20044883>.
6. Li Z, Yi Y, Luo X, Xion N, et al. Development and clinical application of a rapid IgM-IgG combined antibody test for SARS-CoV-2 infection diagnosis. J Med Virol 2020 Feb 27. doi: 10.1002/jmv.25727.
7. Che XY, Qiu LW, Liao Z, et al. Antigenic cross-reactivity between severe acute respiratory syndrome-associated coronavirus and human coronaviruses 229E and OC43. J Infect Dis 2005;191(12):2033-7.
8. World Health Organization. Advice on the use of point-of-care immunodiagnostic tests for COVID-19. [Internet]. 2020; Available from: <https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/advice-on-the-use-of-point-of-care-immunodiagnostic-tests-for-covid-19>